

Declaració institucional del Ple del Consell Social de la Llengua Catalana aprovada en la sessió plenària de l'1 de juliol de 2024

El Consell Social de la Llengua Catalana (CSLC), com a òrgan de consulta, planificació i assessorament del procés de normalització del català, integrat per representants de sectors i col·lectius diversos i plurals de la nostra societat, vol manifestar, mitjançant aquest pronunciament, la seva profunda preocupació per la situació en què es troba la llengua pròpia de les Illes Balears.

En un moment històric de reptes de dimensions gegantines, com poden ser el creixement demogràfic extraordinari amb contingents procedents d'altres territoris lingüístics i les dificultats d'integració d'aquests nous habitants, sumats a la fràgil situació que arrossega per anys de marginació i subordinació, constatarem que el paper que han assumit els poders públics de les Illes Balears respecte de la llengua no és el que els correspon per responsabilitat i mandat estatutari i legal.

D'acord amb l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, tots els poders públics tenen el mandat de normalitzar la llengua catalana, de garantir-ne l'ús normal i de crear les condicions que permetin arribar a la igualtat plena de les dues llengües oficials quant als drets dels ciutadans de les Illes Balears. És per aquest motiu que el Ple del CSLC s'adreça a tots els poders públics i els demana que assumeixin la normalització de la llengua catalana com un compromís prioritari i que, sense vacil·lacions, adoptin les mesures encaminades a assolir aquest objectiu.

Lluny de dur a terme actuacions decidides per fomentar l'ús del català i per garantir els drets lingüístics dels ciutadans, observem com les mateixes institucions que tenen el deure d'actuar a favor de la llengua promouen retrocessos en els pocs àmbits en què el català ha assolit un nivell mínim de normalitat (usos lingüístics institucionals i administratius, sistema educatiu, etc.) i fomenten discursos negatius envers la llengua pròpia del territori. Aquesta conflictivització de la llengua genera un entorn dissuasiu per usar-la i alimenta posicions que poden generar problemes als ciutadans que volen fer un ús normal de la llengua a la terra d'on és pròpia.

En concret, el Ple del CSLC constata que determinades mesures adoptades per part dels poders públics de les Illes Balears en aquest primer any de legislatura contradiuen expressament el Pla General de Normalització Lingüística de les Illes Balears, aprovat pel Ple en la sessió del 18 de juny de 2009; el Pla d'Actuacions en

Matèria de Política Lingüística per al Quinquenni 2016-2021, aprovat pel Ple en la sessió del 7 de juliol de 2016, i diverses ponències que ha elaborat i aprovat el CSLC al llarg d'aquests darrers anys, com a propostes sectorials per a àmbits essencials per a la recuperació de la llengua catalana:

- La supressió de l'exigència de coneixements de català com a requisit per poder accedir a llocs de personal estatutari i laboral de la sanitat pública, duita a terme mitjançant el Decret Llei 5/2023, de 28 d'agost, de mesures urgents en l'àmbit educatiu i en el sanitari, que deroga la Llei 4/2016, de 6 d'abril, de mesures de capacitació lingüística per a la recuperació de l'ús del català en l'àmbit de la funció pública¹. S'elimina innecessàriament i desproporcionada l'exigència de coneixements de català amb caràcter universal, no només, i amb caràcter excepcional, en relació amb aquelles categories en què la manca de professionals capacitats lingüísticament pogués posar eventualment en perill la prestació assistencial (respecte de les quals es podria haver previst una moratòria per a la seva acreditació), la qual cosa fa impossible l'exercici del dret d'opció lingüística dels ciutadans de les Illes Balears a l'hora de comunicar-se amb l'administració sanitària.²
- L'alteració del model lingüístic educatiu de les Illes Balears amb la promoció, a canvi de recursos humans i econòmics, d'una modificació dels projectes lingüístics dels centres docents encaminada a reduir la presència de la llengua catalana en l'horari lectiu, mitjançant la Resolució del conseller d'Educació i Universitats de 19 d'abril de 2024 per la qual s'aprova el Pla pilot voluntari de lliure elecció de llengua per a centres educatius sostinguts amb fons públics d'educació primària i d'educació secundària obligatòria de les Illes Balears a partir del curs 2024-2025³. Aquesta reducció de la presència del català, a través d'una fórmula segregadora que infringeix el principi de no separació dels alumnes per raons lingüístiques, dificulta i pot arribar a impossibilitar l'assoliment d'una competència comunicativa plena en les dues llengües oficials per part dels alumnes en acabar l'escolarització obligatòria, la qual cosa contradiu aquest principi general del sistema educatiu de les Illes Balears.⁴

---

¹ Aquest Decret Llei ha estat objecte d'un recurs d'inconstitucionalitat.

² Vegeu el document Anàlisi de la situació lingüística del sector sanitari de les Illes Balears, p. 10 i següents, aprovat pel Ple del CSLC de 5 d'octubre de 2017; els objectius 1.1.2 i 6.1.1 del Pla General de Normalització Lingüística de les Illes Balears, i les accions 46 i 51 del Pla d'Actuacions en Matèria de Política Lingüística per al Quinquenni 2016-2021.

³ Aquesta Resolució ha estat objecte de recurs contenciós administratiu per part de diverses entitats, que consideren que no s'ajusta al marc legal vigent, i que n'han demanat la suspensió cautelar.

⁴ Vegeu els objectius 2.1.1, 2.1.3 i 2.1.4 del Pla General de Normalització Lingüística de les Illes Balears.

- L'eliminació de l'exigència de coneixements de català per part d'alguns ajuntaments, com el de Calvià (com és el cas de les dues principals empreses públiques d'aquest municipi, Calvià2000 o OhLimpia) o el de Palma (aquest és el cas de l'EMT, amb la convocatòria del procés de selecció de personal per crear una borsa de treball de caràcter temporal de conductors d'autobús). La manca de personal municipal capacitada lingüísticament impedeix que els ciutadans d'aquests municipis exerceixin en condicions de normalitat el seu dret d'opció lingüística a l'hora de comunicar-se amb l'administració municipal i les seves empreses públiques.⁵
- El capgirament dels usos lingüístics institucionals i administratius per part d'alguns ajuntaments (amb canvis normatius, com és el cas de Calvià, amb la derogació del Reglament de normalització lingüística, de 25 de maig de 1998, i l'aprovació del Reglament municipal per l'ús de llengües oficials [sic], de 24 de març de 2024⁶, o, *de facto*, com és el cas de l'Ajuntament de Palma) o fins i tot del Parlament de les Illes Balears (mitjançant l'Acord de Mesa de 14 de febrer de 2024, Acuerdo para el bilingüismo, modificat per un altre acord de dia 23 del mateix mes). Aquest capgirament suposa un trencament dels usos consolidats al llarg de les darreres dècades, la desvirtuació del català com a llengua pròpia d'aquestes institucions, caràcter que li atribueix expressament la Llei de normalització lingüística, i el bandejament del català com a llengua d'ús normal, general o habitual.⁷
- Altres mesures regressives per a la llengua catalana anunciades i incloses en els acords o pactes de governabilitat a què arribaren diferents forces polítiques que es troben actualment al capdavant de les principals institucions, com ara l'eliminació de l'exigència de coneixements de català a la resta de l'Administració autonòmica (més enllà de la sanitat pública),⁸ la supressió de l'Oficina de Defensa dels Drets Lingüístics i la creació d'una dita Oficina para la Garantía de la Libertad Lingüística [sic], que no presagia res de positiu per a la llengua catalana.

Per tot això, el Ple del CSLC demana als poders públics (Govern de les Illes Balears, consells insulars, ajuntaments i Parlament de les Illes Balears):

1. Que revoquin les mesures regressives per a la llengua catalana adoptades en aquest primer any de legislatura, contràries a les propostes del CSLC.

---

⁵ Vegeu, pel que fa a les entitats locals, l'objectiu 1.2.2 del Pla General de Normalització Lingüística de les Illes Balears.

⁶ Aquest Reglament ha estat objecte de recurs contenciós administratiu per part de diverses entitats, que consideren que no s'ajusta al marc legal vigent.

⁷ Vegeu l'objectiu 1.2.1 del Pla General de Normalització Lingüística de les Illes Balears.

⁸ Vegeu l'objectiu 1.1.2 del Pla General de Normalització Lingüística de les Illes Balears.

2. Que desisteixin d'implementar noves mesures regressives per a la llengua catalana, contràries a les propostes del CSLC, addicionals a les que s'han expressat anteriorment.
3. Que, abans de emprendre qualsevol iniciativa que comporti una modificació del marc normatiu de la llengua catalana o alteri substancialment el seu estatus en qualsevol àmbit, consultin prèviament el CSLC perquè els pugui assessorar i en pugui informar, en exercici de les funcions que li assigna l'article 2 del Decret 64/2002, de 3 de maig, de creació del Consell Social de la Llengua Catalana.
4. Que compleixin la seva obligació estatutària i legal de defensar i fomentar la llengua catalana, prevista en l'article 4.3 de l'Estatut d'autonomia i en la Llei de normalització lingüística, amb la implementació prioritària de les propostes que ha anat formulant el CSLC al llarg d'aquests darrers anys.